

Sporočilo za javnost

12. december 2014

DORA - organiziran presejalni program za raka dojke v Sloveniji

Otvoritev prenovljenih prostorov Presejalno diagnostičnega centra DORA

Onkološki inštitut Ljubljana je v začetku **decembra 2014** uspešno končal s **prenovo prostorov** Presejalno diagnostičnega centra DORA, ki se nahaja v pritličju stavbe H. S prenovno, katero smo pričeli izvajati konec septembra, smo pridobili nekaj dodatnih prostorov za namestitve **dveh dodatnih mamografov** in ultrazvoka ter s tem zadostili velikim potrebam programa DORA.

S prenovno smo tako dobili dva nova prostora za naprave, uredili preostale prostore, predvsem sprejem žensk, kjer je po **novem ločen prostor** za ženske, ki prihajajo na presejalno mamografijo, ter tiste, ki so na DORO prišle na dodatne preiskave. Vsi prostori so **kakovostno opremljeni**, hlajeni in bolje prezračeni.

Prenovljeni prostori Presejalno diagnostičnega centra DORA pomenijo povečanje kapacitete programa DORA in s tem možnost **obravnave večjega števila žensk** ter eden izmed korakov k nadaljnji širitvi DORE v Republiki Sloveniji.

Pri posodobitvi in prilagoditvi prostorov ter nakupu dodatne opreme za potrebe širitve DORE smo imeli skupaj 1 mio EUR izdatkov, pri čemer je približno 880 tisoč evrov namenjenih za nakup dveh mamografov, preostalih del sredstev pa za izdelavo investicijske dokumentacije, izvedbo gradbenih del, strojnih in elektro inštalacij ter nakup pohištva.

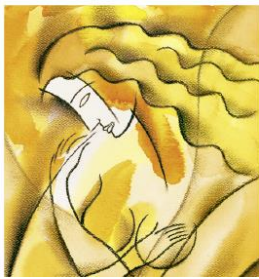
Izvajanje presejalnega programa DORA

Pri presejalnih programih, kakršen je tudi državni presejalni program za raka dojke DORA, je **najpomembnejša vrhunska kakovost**, zato je Onkološki inštitut Ljubljana po priporočilih evropskih strokovnjakov z izvajanjem programa v manjšem obsegu pričel leta 2008 v Ljubljanski regiji, od takrat pa se vsako leto postopno širi in zajema nove regije. Prilagajanje dela celotnega programa **evropskim smernicam za zagotavljanje kakovosti** v presejanju za raka dojke namreč zahteva čas za izobraževanje dodatnega kadra in nabavo novih aparatov. Za ilustracijo naj navedemo, da sta tudi državi, kot sta Francija ali Švedska, za razširitev programa na celotno državo potrebovali 13 oziroma 11 let.

Program Dora trenutno z vabimi pokriva **35 % ciljne slovenske populacije**. Na presejalno mamografijo vabimo ženske s stalnim prebivališčem v Območnih enotah ZZS Ljubljana in

DORA

Državni presejalni program za raka dojke, T: 080 27 28, E: dora@onko-i.si, S: www.onko-i.si/dora

Maribor. V OE Maribor trenutno aktivno vabimo samo ženske iz Mestne občine Maribor, poleg njih pa se na presejalno mamografijo lahko naročijo same tudi ostale ustrezne ženske s stalnim prebivališčem v OE Maribor, in sicer preko klicnega centra Dora ali elektronske pošte. Ko bodo ustrezno strokovno usposobljeni novi presejalni centri, tako tehnično kot kadrovske, se bo področje širilo in postopno bodo v program Dora vključene ženske od 50. do 69. leta iz vse Slovenije.

Od začetka delovanja programa Dora (april 2008) do junija 2014 smo povabili že **94.500 žensk**, nekatere med njimi letos vabimo že v četrti krog slikanja. **Udeležba žensk je bila 76 %**, kar napoveduje uspešnost programa in je v skladu z evropskimi smernicami, ki za uspešnost programa predpisujejo vsaj 70 % udeležbo. Naj poudarimo, da se do končne vzpostavitve programa Dora na območje vse Slovenije za ženske, ki niso z območja, kjer trenutno vabimo v program Dora, vsaj z organizacijskega vidika ni nič spremenilo. Zanje **veljajo enake pravice za preventivno mamografijo kot pred uvedbo Programa Dora**. Te ženske po 50-tem letu imajo pravico do **brezplačne preventivne mamografije** z napotnico osebnega zdravnika ali ginekologa v kateremkoli centru, ki take storitve opravlja.

Kratek opis presejalnega postopka

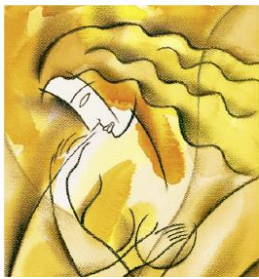
V Dori je presejalni pregled dojke mamografsko slikanje dojke in **ne vključuje kliničnega pregleda**. Vabljenje žensk v Doro poteka aktivno, vsaka povabljenka ženska dobi **osebno pisno vabilo na dom**, v katerem so že določeni kraj, datum in ura presejalne mamografije.

Presejalno slikanje dojke opravi radiološki inženir, vse slike pa odčitata neodvisno dva radiologa in v primeru pozitivnega ali različnega rezultata izvida še tretji radiolog. S tem načinom se večina nejasnosti glede ocene mamografske slike razreši **brez vključenosti slikane ženske** in se tako pomembno zmanjša delež žensk, ki jih je potrebno ponovno povabiti v Doro na dodatno diagnostiko. Poleg tega v Dori poteka stalno merjenje tehnične kakovosti in kakovosti dela radioloških inženirjev in radiologov.

Kadar so potrebne dodatne preiskave (dodatna slikanja dojke, ultrazvok, magnetno resonančno slikanje ali biopsija) zaradi pozitivnega presejalnega testa, pri diagnostiki sodelujejo radiološki inženirji, radiologi, medicinske sestre in patologi. Podrobnejši **opis poteka mamografije** najdete na spletni strani dora.onko-i.si ter v zgibanki Dora.

Priprava strateškega načrta in načrta širitve programa DORA

Onkološki inštitut Ljubljana je kot nosilec programa DORA avgusta letos imenoval začasni Strokovni svet programa, ki je zadolžen za **pripravo celostnega strateškega načrta programa**. Nov strateški načrt je v pripravi zato, ker so se pokazale potrebe po reviziji prvotnega koncepta programa in tudi njegovega načrta širitve na območje celotne Slovenije v primerjavi s predlogom, ki je bil sprejet leta 2007.

Del strateškega načrta je tudi podroben predlog Načrta širitve programa DORA 2014-2020, kateremu člani Strokovnega sveta trenutno posvečajo največ pozornosti. Namen tega načrta je predvsem **natančna opredelitev strokovnih zahtev za presejalne centre** in tudi glede na podatke o ciljni javnosti programa, torej populacije žensk med 50. in 69. letom starosti, **predvideti časovno dinamiko širitve** po območnih enotah.

Onkološki inštitut Ljubljana je k pripravi izhodišč strateškega načrta povabil tudi **druge deležnike**, saj se zaveda pomena usklajenega in celovitega pristopa k širitvi programa DORA. Strateški načrt bo skupaj s pripadajočimi prilogami predstavljen javnosti po potrditvi s strani ključnih deležnikov in po tem, ko ga bo potrdil Zdravstveni svet.

Strokovnjaki v programu Dora si želimo, da bi program lahko čim prej širili na čim več slovenskih regij in tako vsem ženskam v državi zagotovili visoke standarde kakovosti v presejalnem programu.